

B U L E T I N
INFORMATIV

Evidențieri în text

(continuare din numărul precedent)

Culegerea pe format redus se face pentru pasaje întregi (cel puțin două-trei rânduri) în scopul scoaterii lor în evidență. Exemplificările, de obicei, se culeg pe un format mai mic decât textul de bază:

Avantajele cercetării selective sunt evidente deoarece durează mai puțin decât o cercetare totală, presupun un cost de cercetare mult mai redus, precizia este acceptabilă, având o utilizare mai mare atât în domeniul economic, social-politic, medical, cât și în domeniul tehnic și al științelor naturii.

Principalele avantaje ale aplicării statistice sunt:

- este mult mai operativă, necesită un timp redus;
- este mult mai economică deoarece presupune niște costuri mai reduse;
- se pot culege informații mai complexe.

Scoaterea la culoare – textul evidențiat se tipărește la o altă culoare față de textul de bază.

Textele cu evidențieri, cele mai tipice, având fiecare particularități din punct de vedere al culegerii, sunt: dedicațiile, prefețele, notele (adnotările), tablele de materii, indexurile alfabetice, versurile, textele operelor dramatice, dicționarele, lexicoanele etc.

Există o serie de evidențieri cu caracter special, cum ar fi evidențierile din manualele școlare. În cărțile pentru școlari, unde regulile trebuie mai mult evidențiate, se procedează la culegerea acestora pe un format mai mic, cu o altă tăietură de literă sau cu textul încadrat într-un chenar. Uneori, formulele, regulile, sublinierile se pot scoate la culoare.

Dedicația este textul prin care autorul își dedică lucrarea unei anumite persoane, instituții etc. Dedicăția poate fi o închinare colectivă, omagială a unei opere literare sau științifice, făcută unei persoane de renume din domeniul literaturii sau al științei sau unei persoane dragi.

Dedicația, de obicei, se amplasează înaintea textului, în colțul de sus, în partea dreaptă. Textul este de obicei foarte scurt și conține în general și numele autorului. Se culege cu corp mai mic decât textul de bază, de obicei cu litere cursive și pe un format care reprezintă 1/2 sau 1/3 din formatul textului de bază:

PARTEA ÎNTÂI

"Soțului meu – și celorlalți piloți – care au înțeles că în aviație, câteodată, o cădere poate însemna și ÎNĂLTARE".

Capitolul I

– Nu vreau...

Teamă și rugă înălțate cu glas stins cearceafului imens și alb ce cobora înfiorător de încet deasupra ei, acoperind-o.

Motto-ul sau **epigraful** este un citat așezat la începutul unei cărți sau al unui capitol, cu referire la conținut, pentru a sugera ideea principală a cărții sau a capitolului respectiv.

Când motto-ul sau epigraful este scurt, va fi cules pe un format care nu va depăși o treime din lungimea rândului textului de bază. Când este mai lung, va fi cules pe un format egal cu două treimi din lățimea rândului textului de bază.

PRINȚ ȘI CERȘETOR

Adevărata bunătate este de două ori binecuvântată: o dată de cel ce o dăruiește, și o dată de cel care o simte acoperindu-l. Venită de la cel mai puternic, ea este cu atât mai puternică, iar pe tronul regilor îi stă mai bine chiar decât coroanei ...

(Shakespeare: *Neguțatorul din Veneția*.)

Prefața cărții se culege de obicei cu litere de evidențiere (cursive sau, mai rar, negre), de același corp ca și corpul textului de bază, rărită sau nu.

Notele (adnotările) sunt lămuriri suplimentare la text așezate în partea de jos a paginii sau la sfârșit de capitol sau la sfârșit de carte. Notele explică sau completează unele probleme ale textului de bază. Ele reprezintă trimiteri ale textului de bază și se separă de acesta printr-o linie subțire, având lungimea egală cu 1/5 din formatul textului de bază:

La gât îi atârnav Ordinul Jartierei* și multe alte ordine străine, iar când cădea lumina peste ele, strălucea în focuri orbitoare.

* Ordin cavaleresc instituit în Anglia în 1348. Legenda: Contesa de Salisbury, dansând cu Eduard III, lasă să-i cadă jartiera. Regele, ridicând-o, bagă de seamă că mulți zâmbeau. *Hôni soit qui mal y pense*, zise el, în franceză. (Rușine să-i fie celui ce se gândește la rău!) Și institui imediat acest ordin a cărui panglică o poartă cavalerii la genunchiul stâng.

Ele se întâlnesc mai des la lucrările științifice și mai rar la cele literare, și pot fi scrise de autor, de traducător sau de redactor.

Notele se culeg de obicei cu litere de același caracter ca și textul de bază, cu un corp mai mic, (dar nu mai mic de corp 6).

Alineatele notelor trebuie să fie egale cu cele ale textului de bază, deși se culeg cu un corp mai mic.

Legătura între text și notă se indică prin semnele de notă, care pot fi steluțe sau cifre, singure sau urmate de paranteze de închidere. Semnul se culege în text, lângă cuvântul ce trebuie explicat; la notă același semn se repetă la începutul primului ei rând.

Determinarea refracțiilor atomice și refracțiilor de legătură. S-a observat că refracțiile moleculare (determinate experimental, după formula Lorentz-Lorentz¹) ale termenilor succesivi ai unei serii omoloage variază de la un termen la altul cu diferență constantă.

---

¹ Vezi *Tabele complete de indici de refracție și de refracții moleculare* în "Manualul inginerului chimist", vol. II, București, Ed. Tehnică, 1952, p. 1908-1923.

Dacă lucrarea nu are mai mult de trei note pe pagină, semnele de legătură recomandate ar fi steluțele. În cazul când sunt mai mult de patru note pe pagină se folosesc cifrele arabe.

Numerotarea acestora poate fi în continuare pentru toată cartea, pentru fiecare capitol în parte sau poate începe de la fiecare pagină. În acest ultim caz, numerotarea din manuscris nu va mai corespunde cu cea din carte și se va definitiva după operația de așezare a textului în pagină.

Aranjarea notelor în pagină se poate face astfel:

- notele se așează la piciorul paginii. Acesta este cel mai frecvent mod de paginare. În acest caz, notele se despart de textul de bază printr-o albitură și linie fină așezată la marginea de început a formatului;

- notele se află în cuprinsul textului și sunt despărțite de acesta printr-un rând alb. În acest caz, titlul "notă" se pune deasupra textului notei;

- notele nu se despart de text, deși încep cu rând nou - este specific lucrărilor juridice și instrucțiunilor de lucru.

Locul ocupat de notă, inclusiv albitura și linia despărțitoare fac parte din oglinda paginii.

De preferință, nota va fi cuprinsă în întregime pe pagina unde se află textul de lămurit la care se referă.

Notele se culeg cu 2–4 puncte mai mici decât textul de bază, din litere de același caracter.

La piciorul unei pagini pot fi mai multe note. De asemenea, notele pot continua de pe o pagină pe alta, însă începutul notei (cel puțin 2 rânduri) trebuie neapărat să fie pe aceeași pagină cu trimiterea din text.

Observațiile sunt texte care cuprind date complementare referitoare la anumite elemente ale textului de bază.

Observațiile pot fi: *în interiorul textului* sau *separate de text* (în acest caz ele se mai numesc și note). Observațiile din cadrul textului se întâlnesc de obicei în textele oficiale (instrucțiuni, texte de lege etc.).

Citatele sunt fragmente de text pe care autorul unei lucrări le ia din alte cărți pentru a întări și ilustra o idee sau o argumentare din lucrare. Ele pot fi *în cadrul textului* sau *separat de text*.

Citatele din cadrul textului se evidențiază cu ajutorul ghilimelelor sau se culeg cu literă de evidențiere:

Într-o scrisoare trimisă Veronicăi Micle, în 8 noiembrie 1874, Eminescu îi scria: "Trecutul m-a fascinat întotdeauna. Cronicile și cântecele populare formează în clipa de față un material din care culeg fondul inspirațiilor."

Citatele separate de text se culeg cu literă din același caracter ca și textul de bază, dar de un corp mai mic. Ele se culeg imediat după rândul la care se referă.

Tabla de materii, numită și **cuprins** sau **sumar**, are în carte rolul unui ghid. Contribuie la sistematizarea materiei și se găsește în carte fie la începutul acesteia, după prefață, fie la sfârșitul cărții. Ea cuprinde titlul capitolelor și numărul paginilor unde aceste capitole se găsesc în carte. Repetând titlurile lucrării, tabla de materii trebuie să redea și subordonarea lor.

Tabla de materii se culege pe același format ca și textul de bază sau pe două coloane, totalizând,

împreună cu spațiul dintre ele, o lățime egală cu formatul textului de bază. Ea se culege de regulă cu un corp mai mic decât textul de bază, cu litere drepte, folosindu-se diferite procedee de evidențiere a titlurilor de parte, capitol, în funcție de importanța lor.

Pentru a ușura înțelegerea conținutului cărții, tabla de materii trebuie concepută, din punct de vedere grafic și estetic, în așa fel încât scheletul (structura) întregii cărți să iasă în evidență:

CUPRINS

Lecția 1 – Utilizarea aplicației Access	11
Concepte generale privind bazele de date..	11
Primii pași în lucrul cu baze de date	12
Lecția 2 – Tabele	17
2.1. Operațiile principale	17
2.2. Definirea cheilor unei tabele	20

În cazul evidențierii, în tabla de materii se vor folosi cel mult trei caractere de literă.

Cifrele care indică numărul paginilor se așează în dreapta formatului de culegere, iar spațiul dintre ultimul cuvânt al titlului și cifră se umple cu puncte. Între

cifră și ultimul punct trebuie să fie o distanță de minimum dimensiunea corpului (un pătrișor). Cifrele pot fi culese și imediat după ultimul cuvânt.

În marginea dreaptă a formatului de text, așa cum s-a arătat mai sus, se culege numărul paginilor. Cifrele vor fi așezate unele sub altele, astfel încât unitățile să cadă sub unități, zecile sub zeci etc.

Dacă un titlu este lung (mai lung decât formatul oglinzii paginii) se lasă la sfârșitul primului rând un spațiu de 21/2 pătrișori, iar rândul al doilea se începe cu un alineat de 1 pătrișor.

Aranjarea, paginarea tablei de materii depinde de conținutul cărții și de rolul pe care îl are față de text. La lucrările literare, tehnice sau științifice de nivel mediu tabla de materii se așează, în majoritatea cazurilor, la sfârșitul cărții.

Tabla de materii pentru cărțile științifice sau tehnice de nivel superior și la cursurile universitare, se așează după coperta interioară, pe pagina de dreapta (fără soț).

Lista ilustrațiilor se culege, când este cazul, separat de cuprins, pe una sau două coloane.

Indexul alfabetic este un text orientativ de la sfârșitul cărții unde se indică, în ordine alfabetică, noțiunile importante și numărul paginii la care se vorbește în carte despre noțiunea respectivă.

Din punct de vedere al conținutului, indexul este de două feluri:

- de trimitere;
- de sens.

Indexul de trimitere arată cititorului numărul paginii unde poate găsi informații referitoare la termeni, nume, denumiri geografice, substanțe chimice etc.

Indexul de sens cuprinde glosare în care se dau informații asupra unei serii de termeni sau de cuvinte, dispuse în ordine alfabetică.

Indexul are două părți: *partea de text* și *partea cifrică*.

Partea de text se culege cuvânt sub cuvânt, cu respectarea riguroasă a ordinii literei din alfabet. Cifrele arată numărul paginilor unde se află cuvântul respectiv. Ele se culeg imediat după noțiunea respectivă.

Cifra culeasă cu aldin (bold) indică pagina unde termenul respectiv este studiat mai pe larg.

1332

Index alfabetic

Sistem cristalin hexagonal 169,170	Soluții ideale 262 u.
-- monoclinic 169, 170	- lichide 260
-- ortorombic, v. <i>Sistem cristalin rombic</i>	-, presiune de vapori 266 u. , 275
-- pătratic 169, 170	-, proprietăți coligative 273
-- regulat, v. <i>Sistem cristalin rombic</i>	- saturate 262
-- rombic 169, 170	- solide 192 u., 201, 260, 283 u.
-- romboedric 169, 170	-- de metale, v. <i>Aliaje</i>
-- triclinic 169, 170	- tampon 495 u., 496*
- redox 450	-, unități de concentrație 260 u.
- univariant 282	Solvatare 126, 264, 421, 435 , 555, 632
Sistemul periodic al elementelor 65 u. , 67*,	Solvați 910
108, 110 *	<i>Solvay</i> , <i>Ernst</i> 663, 819, 1240
----, -grupe a 66	<i>Solvay</i> , procedeul 819
----, - b 66	Solvent 260
----, - principale 66	- acid 480
----, perioade 65	- amfiprotic 480
----, subgrupe 66	- aprotic dipolar 436, 555
Site Auer 1092	- bazic 481
- moleculare 294, 852	- polar 435
Smaltină 769, 1028	Solviliză, v. <i>Reacții de solvoliză</i>
Smaragd 847, 898	<i>Sommerfeld</i> , <i>Arnold</i> 94, 1240
<i>Smekal</i> , <i>Adolf Gustav</i> 330, 1240	<i>Sørensen</i> , <i>Søre Peter Lauritz</i> 484, 1240

Indexul se culege pe 2-3 coloane, cu litere de 1-2 corpuri mai mici decât textul de bază.

În index, după denumirea noțiunii, cifrele care indică numărul paginii se plasează imediat lângă text sau aliniat la marginea din dreapta a coloanei. În cazul când noțiunile se compun din câteva rânduri, primul rând se culege fără spațiu de alineat, iar rândurile următoare retrase cu un spațiu egal cu corpul literei culese (1 pătrișor).

Când începe o literă nouă, se lasă un spațiu egal cu corpul unui rând.

Prima literă a primului cuvânt la litera nouă din index se evidențiază, culegându-se cu tăietură neagră sau semineagră.

Dacă denumirea se compune din mai multe cuvinte, iar primul cuvânt se repetă, atunci, în loc să se culegă din nou, pentru cuvântul care se repetă se folosește linie (-) sau o liniuță ondulată(-).

Versurile sunt texte a căror particularitate la culegere constă în faptul că nu toate rândurile au

aceeași lungime. Ele se culeg de obicei cu literă cursivă sau dreaptă de corp 10.

Versurile pentru copii se culeg cu corp 14 și chiar 16, iar cele care se adresează copiilor de grădiniță, cu corp 18 sau 20.

Litera cu care se culeg versurile trebuie să aibă un caracter artistic cât mai pronunțat. Rândurile versurilor se răresc de obicei mai mult decât textul obișnuit.

Unele texte de versuri se împart în strofe despărțite prin spații albe, egale cu 1-2 rânduri de text.

Ca particularități ale culegerii versurilor amintim:

- aproape întotdeauna rândurile încep cu litere verzale (capitale);
- nu se admit prescurtări de cuvinte;
- nu se fac despărțiri de cuvinte, iar dacă într-un rând nu încap toate cuvintele, o parte din ele se trec la rândul următor, aliniat pe o verticală oarecare, comună cu treceri de cuvinte din alte rânduri.

Versurile *de tip clasic* (din punct de vedere tehnoredacțional), sunt caracterizate prin lungimea aproape

egală a rândurilor, față de versurile *de tip liber* (tot din punct de vedere tehnoredacțional), care au rânduri de diferite lungimi. Aceste versuri pot începe de la aceeași linie sau de la linii diferite.

Formatul de culegere a versurilor se poate stabili după:

- rândul cel mai lung;
- media rândurilor;
- “axa de greutate”.

Versurile de tip “clasic” se așează în pagină după metoda rândului cel mai lung. Versul cel mai lung se așează astfel încât jumătatea acestuia să se suprapună pe linia ce împarte pagina în două pe verticală (axa paginii):

În piața mare,
Cu telescopul montat el așteaptă.
Va veni noaptea
Ca o îngândurare a orașului,
Pământul se va răci,
Semafoarele vor halucina,
Orașul va dârdâi
În lumina sintetică,
Tutelar aerul va scânteia,
Va veni urât îmbrăcat un profesor
de estetică,
Amanții de telescop se vor apropia
Noaptea se va închide și ea,
Se vor rări mașini și oameni.

Pentru versurile de tip “liber” se aplică *metoda rândurilor*. Se alege un rând de mărime mijlocie și mijlocul lui se suprapune pe linia care împarte pagina în două. Versurile care sunt prea lungi și ies din format se “frâng” în așa fel încât ideea exprimată în rândul “frânt” să nu sufere denaturări sau să nu dea naștere la confuzii.

Așezarea versurilor pe axa de greutate se face astfel: se ia jumătatea din formatul celui mai lung vers și se trece prin acest punct o linie verticală, iar prin jumătatea celui mai scurt vers se trece, de asemenea, o verticală. La jumătatea distanței dintre cele două verticale se află “axa de greutate” care se suprapune pe axa paginii.

La versuri evidențierile constau în așezarea diversă a strofelor și a versurilor în cadrul strofelor.

La unele poezii culegerea versurilor se face în trepte. În acest caz, rândul nou începe, de regulă, acolo unde se termină rândul precedent, însă cu un rând mai jos:

Se duc uitați
Săltând în șea
Cei trei fărtați, –
Plutesc așa
Ca trei stafii
Și neguri cresc
S–anină în crângi ...
Se tânguesc
Și plâng tălângi
În văi pustii.

Operele dramatice pot fi în proză sau în versuri. Textul prezintă particularități, conținând multe evidențieri de valori diferite. Astfel, se evidențiază în mod diferit numele personajelor. Acestea se culeg de obicei cu majuscule, iar observațiile autorului, explicațiile scenice etc. se culeg cu cursive.

La culegerea operelor dramatice trebuie respectate regulile corespunzătoare culegerii textelor în proză sau în versuri, însă se particularizează.

Operele dramatice cuprind *acte*, *tablouri* și *scene*. Înaintea fiecărui act, există o *listă a personajelor*. Acestea se culeg pe una sau două coloane, fiecare rând al coloanei reprezentând un personaj. În dreptul numelui personajului, poate

fi o explicație asupra rolului personajului respectiv. Denumirea personajului se culege cu litere verzele, iar explicațiile se culeg cu litere de rând.

Liste de personaje se mai găsesc la începuturile tablourilor și scenelor, în acest caz însă, înșiruirea acestora se face în rânduri, unul după altul, în ordinea intrării în scenă.

Replicile, care la operele dramatice constituie textul de bază, se culeg, în mod obișnuit, cu corp 10/10, mai rar cu 12.

CHIRIȚA (*în parte*): Îi nostim franțuzu ... (*Tare*)

Ați văzut agilitaua mea? Ioane ... du calu' la grajdi și–l adapă; da' să nu scoți șeaua ...
Auzi?

ION (*căscând*): Aud. (*Duce calul între culisele din dreapta*).

CHIRIȚA: Ho!... că parc–ăi să ne–nghiți ...
Face–o gură cât o șură.

CULIȚĂ: Nineacă... las' să mă sui și eu pe cal.

CHIRIȚA: Ce face?... Ca să te trântescă?!...
Ba nu, Culița Mamei.

CULIȚĂ: Pe mata cum de nu te trânteste?

CHIRIȚA: Eu am învățat la leș, la manajerie ...
Numai eu știu câte bușături am mâncat...
d–apoi dă!... dacă–i modă...

Dacă între replici există *explicații ale autorului, indicații de decor*, acestea se culeg cu literă cursivă, uneori între paranteze. Când explicațiile autorului se găsesc în afara replicilor, ele se pot culege și cu litere drepte, dar de corp mai mic decât textul de bază.

Evidențierea numelui fiecărui personaj în piesă se face culegând cu unul din următoarele litere: verzale, capitaluțe, tăieturi de evidențiere (cursive, seminegre) sau rărind literele cuvintelor respective.

De regulă, rândurile care conțin ca prim cuvânt numele personajului, adică rândurile de început de replică, se culeg normal, iar celelalte rânduri ale replicii respective se culeg retras, cu mărimea unui spațiu normal de început de alineat (care, așa cum am văzut, variază în funcție de formatul de culegere).

În cazul operi dramatice în versuri, numele personajelor se culeg în rânduri separate, la mijloc; la fel se culeg și indicațiile scenice:

SOMMER

Sublim avânt!

DESPOT

Norocul îmi va-ntări avântul
Când spada mea vitează își va rosti
cuvântul.

SOMMER

Pe-a gloriei nălțime pas, zbori, măria-ta,
Și eu, poetul Sommer, triumful ți-oi
cânta.

(Sunete de clopote în oraș. Trece o procesie pe sub ferești.)

Dar clopotele sună... Să fie-o sărbătoare?

DESPOT

Ba nu... o simplă rugă de ploaie
cerșetoare.

E secetă în țară, și după-un vechi eres,
Toți preoții cu prapuri și cu icoane ies
La câmp, ca să înalțe la cer o sfântă rugă.

Comentariile sunt explicațiile unui text de referință. Ele sunt redactate în manuscris imediat după textul pe care îl explică.

Amplasarea acestora se poate face astfel:

- imediat după textul pe care îl explică, pe una sau două coloane;
- marginal față de text, în partea stângă sau dreaptă;
- îngropat în text.

Comentariile se culeg cu literă de un corp mai mic decât textul pe care îl explică.

Dicționarele, lexicoanele și enciclopediile

Dicționarul este o lucrare ce cuprinde cuvintele unei limbi, așezate în ordine alfabetică și explicate în aceeași limbă (dicționare explicative) sau traduse în altă limbă.

Enciclopedia este o publicație ce apare de obicei în mai multe volume cuprinzând diverse informații dintr-o știință (matematică, fizică etc.) sau din mai multe științe.

Lexiconul este o lucrare în mai multe volume ce cuprinde cunoștințe de orientare în unul sau mai multe domenii de specialitate grupate sub cuvinte orientative așezate alfabetic.

Textele dicționarelor sunt texte lingvistice de informare. Indiferent de felul dicționarului – de traduceri, explicativ sau ortografic – culegerea și paginarea se fac în ordinea alfabetică a cuvintelor.

Textul dicționarelor comunică diferite informații: cuvinte străine, traducerea și explicația lor, comentarii în legătură cu acest cuvânt, modul de folosire, exemple,

informații etimologice, transcrierea fonetică a pronunțării, indicarea sinonimelor etc.

Pentru culegerea acestor elemente se folosesc diferite variante de literă și o serie de semne convenționale și multe prescurtări. Aceste prescurtări sunt explicate într-o listă care se culege separat, integrată în volumul dicționarului.

La culegerea dicționarelor, cuvântul care necesită explicație se evidențiază cu o literă majusculă sau aldină de rând iar particularitățile cuvântului sunt culese cu literă cursivă, explicațiile sunt culese cu literă dreaptă.

Pentru explicarea cuvântului nu se repetă cuvântul întreg, ci numai inițiala sau conjuncția sa. Pentru a ușura cititul, rădăcina cuvântului se desprinde de conjuncția sa cu o linie subțire verticală (|), iar în locul rădăcinii cuvântului, se culege o pauză (–) sau, de cele mai multe ori, o linie ondulată (–), numită tildă.

La aceste genuri de lucrări se recomandă utilizarea colontitlului cu urmărire, deoarece ușurează găsirea cuvântului.

Când pagina nu are decât un singur colontitlu, atunci se culege în capul marginii din stânga primul cuvânt din pagină.

question mark

question mark /'kwɛstʃən ma:k/
s. semn de întrebare.

queue /kju:/ s. coadă, rînd.

quick /kwɪk/ I. s. *nenum.* adîncuri; *to the quick* a. pînă la os. b. pînă în fundul sufletului. II. *adj.* 1. rapid, iute; *at a quick pace* în ritm rapid. 2. vioi, isteț; *a quick child* un copil isteț. 3. prompt (*d. răspuns*). 4. violent; *quick of temper* iute la mînie. III. *adv.* iute, repede.

La dicționare de format mic pe prima coloană se pune primul cuvânt al paginii, iar pe a doua, ultimul cuvânt:

quid

quicken /'kwɪkən/ A. *vt.* (2) 1. a grăbi. 2. a stârni, a ațâța. B. *vi.* 1. a se grăbi. 2. a se anima.

quick lime /'kwɪk laɪm/ s. var nestins.

quicksand /'kwɪksænd/ s. nisipuri mișcătoare.

quick silver /'kwɪk'sɪlvə/ s. *nenum.* mercur, argint viu.

quid /kwɪd/ s. 1. tutun de mestecat. 2. liră sterlină.

286

Textele dicționarelor, lexicoanelor sau enciclopediilor se pot culege pe 2 sau 3 coloane, în funcție de mărimea paginii.

Textul bibliografic cuprinde principalele date ale unei lucrări apărute, într-o anumită ordine, elementele caracteristice ale acelei lucrări.

Atunci când textul bibliografic este plasat la sfârșitul cărții, el va conține elemente ca: numele și prenumele autorului, precum și titlurile sale profesionale; titlul lucrării; numărul volumului, precedat de prescurtarea volumului - vol.; numărul ediției; editura sau

forul care publică lucrarea; localitatea unde își are sediul editura; anul tipăririi lucrării.

De exemplu:

1. Crank, J., *Mathematics of Diffusion*. Oxford Press, London, 1956.
2. Irod, A., *Metode experimentale de determinare a coeficienților de transfer*. Referat, Catedra Procedee și aparate, I.P.B., martie, 1973.

În cazul în care textul bibliografic constituie o lucrare de sine stătătoare, acesta va cuprinde următoarele elemente: numele și prenumele autorului, precum și titlurile sale profesionale; numele și

prenumele responsabilului de carte; numele și prenumele traducătorului – dacă este o traducere; numele și prenumele ilustratorului (în cazul că volumul are ilustrații); numărul volumului; numărul ediției; editura care publică lucrarea; localitatea și sediul editurii; anul tipăririi lucrării; numărul de pagini și numărul figurilor.

Toate aceste elemente, atât la textul bibliografic plasat la sfârșitul cărții, cât și atunci când acest text constituie un volum aparte vor fi făcute cu mult profesionalism de către tehnoredactor. Astfel, numele autorului să fie evidențiat prin literă (caracter sau mărime) sau prin răirirea textului. Titlul cărții se va evidenția prin literă (albe, aldine sau cursive), iar numele editurii prin literă dreaptă sau cursivă.

Culegerea tabelor. În cărți cu text științific, didactic, tehnic etc., pe lângă formule și ilustrații întâlnim și tabele, care prezintă un material grupat pe baza unor caracteristici sau pe baza unor concluzii pe care le trage autorul în urma experiențelor efectuate. Tabelele pe care le

întâlnim în lucrări pot fi: încadrate cu linii sau tabele neîncadrate.

Tabelele, prin construcția lor, se împart în două grupe principale:

a). *Tabele complete*, ce au în coloanele lor texte și cifre, și pot avea sau nu linii despărțitoare;

b). *Tabele de completat*, cum ar fi registrele, fișele, formularele și altele, ce au rubrici ce se completează ulterior.

În general tabelele sunt compuse fie numai din text, fie text însoțit de cifre, fie numai cifre, împărțite pe coloane (vertical) și rânduri (orizontal). Aceste coloane și rânduri sunt despărțite prin linii. Grafic, o tabelă este alcătuită din următoarele elemente principale:

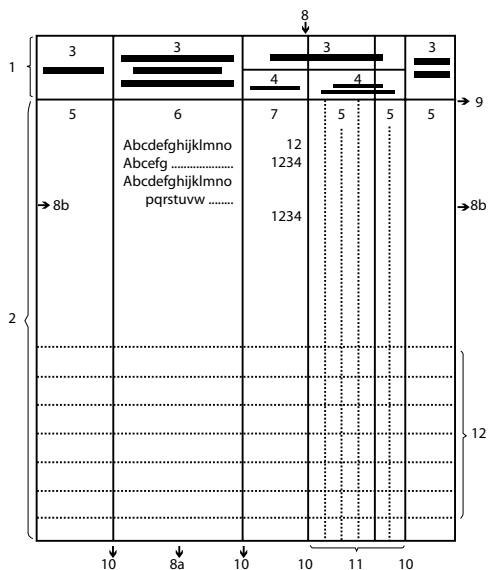
– *Capul tablei*, compus din text sau cifre, în care se arată indicii comuni pentru cifre sau pentru text pe coloana respectivă;

– *Coloana principală* (laterală), compusă de obicei din text care reprezintă caracteristicile comune pentru text sau cifre pe orizontală;

– *Piciorul textului*, compus din cifre sau text așezate pe coloane verticale.

Nu întotdeauna, însă, tabelele sunt compuse din aceste trei elemente.

În figura de mai jos este expusă grafica din care se compune un tabel.

1 – capul de tabel; 2 – piciorul sau corpul tabelului; 3 – rubricile; 4 – subdiviziunea rubricii; 5 – coloana albă; 6 – coloana text; 7 – coloana de cifre; 8 – linia de încadrare a capului de tabel; 8a – linia de încadrare a piciorului; 8b – linia de încadrare a părților laterale ale tabelului; 9 – linia de separare; 10 – linia de coloană; 11 – linia de zecimală pe coloană; 12 – linii de totalizare a coloanelor.

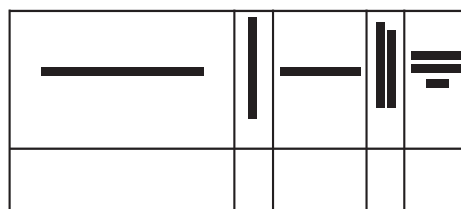
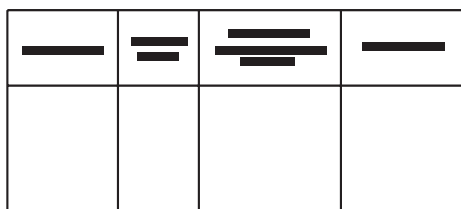
Tabelele se culeg, în general, cu un corp de literă cu două puncte mai mic decât corpul literei textului de bază.

Aceasta face ca cifrele culese cu corp mai mic cu două puncte, ce au

floarea egală în mărime cu litera de rând a corpului de bază, să faciliteze citirea tabelului cu ușurință.

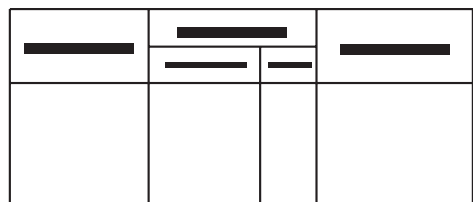
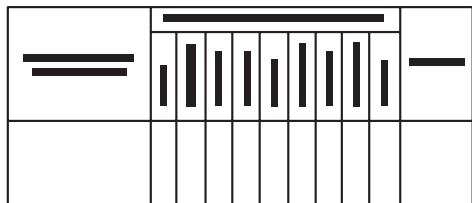
Culegerea capului tabelului.

Capul unei tabeli poate fi compus din simboluri, cifre sau text. Textul se culege de obicei orizontal; în cazul când textul este mai lung și coloana îngustă, așezarea lui poate fi și verticală pentru a micșora coloana (mai ales în tabelele mari).

Textul nu se va culege lipit de linie. Se lasă un spațiu liber de 2 puncte, aproximativ 0,7–0,8 mm de jur împrejur. La textul din capul tabelului se va evita despărțirea cuvintelor în silabe. În cuprinsul capului tabelului, unei linii pot fi mai importante decât altele. Există o

subordonare a lor. Capul tabelii va avea atunci mai multe etaje.

Culegerea coloanei principale (laterală) – se culege pe un format de minim 1/10 și maxim 1/3 din lățimea totală a tabelii. Între text și liniile care încadrează coloana principală se va lăsa un spațiu minim de 0,7 – 0,8 mm (2 puncte). Dacă textul din coloana principală este scurt, se recomandă ca rândul să se completeze cu puncte pentru a crea legătura cu coloanele de cifre ce urmează.

Evidențierile se fac, de obicei, cu literă verzală sau prin răirirea celor de rând.

Culegerea piciorului tabelii. Piciorul tabelii este compus din text sau din cifre. Acest text sau cifrele se încadrează atât pe verticală cât și pe orizontală,

totdeauna cu linii. La tabele se pot întrebuița două feluri de linii: linii subțiri (hair line) și linii negre (la calculator în puncte). Liniile negre se folosesc de obicei la încadrarea tabelilor și la despărțirea capului tabelii de picior.

Liniile orizontale din tabel, care se mai numesc și ***cverul tabelii***, sunt de obicei seminegre. Ele se folosesc pentru a despărți părțile principale ale tabelii.

De regulă, liniile care încadrează tabela despart capul de primul rând și se culeg cu linii negre, iar liniatura tabelii trebuie să ușureze găsirea datelor necesare.

Dacă în tabele se utilizează două feluri de linii, linii subțiri și linii negre, atunci:

- liniile care încadrează tabelele, precum și cele care despart capul și primul rând de restul tabelii se vor culege din linii negre (grosime în puncte).

- restul tabelii va avea linii subțiri (hair line).

continuare în numărul următor

COPYRIGHT 2002 AFACERI POLIGRAFICE®

Preluarea conținutului publicațiilor noastre - integrală sau parțială, prelucrată sau nu - în orice mijloace de informare este permisă și gratuită, cu condiția obligatorie să se menționeze ca sursă a acesteia: "Publicațiile Afaceri Poligrafice, www.afaceri-poligrafice.ro"

S.C. AFACERI POLIGRAFICE S.R.L.

**Str. Motrului nr. 28, sector 5, București, cod poștal 050281
tel.: 0722 242 746, tel./fax: 021 337 2900; fax: 021 337 2971
e-mail: afp@afaceri-poligrafice.ro, www.afaceri-poligrafice.ro**